

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, предоставени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **„професор“** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност **„Организация и управление на производството“** по дисциплината **„Основи на управлението“**

В конкурса за професор, обявен в Държавен вестник, бр. 28 / 01.04.2025 и в сайта на ЛТУ с код на процедурата ELA-P-0325-163 за нуждите на катедра „Алтернативен туризъм“ към Факултет „Екология и ландшафтна архитектура“, като кандидат участва Радостина Кънчева Попова-Терзийска, Факултет „Екология и ландшафтна архитектура“, катедра „Алтернативен туризъм“.

Изготвил становището: проф. д-р Зорница Димова Стоянова, Професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (Аграрен и екологичен мениджмънт), Университет за национално и световно стопанство

1. Кратки биографични данни за кандидата

Доц. д-р Радостина Попова-Терзийска завършва висшето си образование в Лесотехнически университет, София, където придобива бакалавърска степен по Стопанско управление през 2006 г., а по-късно в УНСС получава и степента магистър, специалност „Финансов контрол“ (2008 г.). През 2012 г. защитава дисертационен труд в професионално направление 3.7. Администрация и управление и получава образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Организация и управление на производството“.

Професионалният път на доц. Попова-Терзийска започва в Лесотехнически университет, където от 2008 г. до момента последователно заема академичните длъжности: асистент, главен асистент и доцент (от 2016 г.). Води разнообразни учебни дисциплини като: „Основи на управлението“, „Маркетинг“, „Производствен мениджмънт“, „Организация и планиране на ДМП“, „Методика на обучението“ и други.

Д-р Попова – Терзийска има значителен принос в научната и проектна дейност с над 60 публикации, като ръководител или член на екип участва в редица национални и международни научноизследователски проекти. Тя притежава сертификати по Повишаване на компетентностите на преподавателите във висшите училища (2024), Управление на интелектуалната собственост (2019), Методика на академичното обучение (2014), Използване на съвременни методи за преподаване чрез ИКТ (2014), Уеб технологии. Методи и системи за електронно обучение (2014), Вътрешен одитор (2014) и др. Доц. Попова – Терзийска участва като експерт в национални програми, рецензент в научни журита, член на организационни и научни комитети на конференции, ръководител на докторанти и др. Владее английски и руски език.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ.

Документите и материалите на доц. д-р Радостина Попова-Терзийска съответстват на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагането му и Правилника за развитие на академичния състав в ЛТУ.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата (работа със студенти и докторанти)

За участие в конкурса кандидатът за заемане на академичната длъжност „професор” представя учебника Организация и планиране на дървообработващата и мебелната промишленост. Учебникът дава ценни знания за развитието на управленската наука, отрасловите характеристики на горската индустрия, организационното проектиране и развитие, стратегическото планиране и управление. Интерес представляват темите, посветени на планирането на производството и операциите, особеностите на проектирането на продукти, организацията и управлението на работната сила и др. Учебникът цели да се осигури качествено обучение на студентите по дисциплини като „Организация и планиране на дървообработващата и мебелната промишленост“, „Организация и операционен мениджмънт в ДМП“, „Мениджмънт“, „Производствен мениджмънт“.

От представените служебни бележки се установява, че през последните 5 учебни години е отчетена задължителната учебна заетост, а планираната натовареност за учебната 2024/2025 година е 593,6 часа, в т.ч. аудиторна заетост – 584 часа и извънаудиторна заетост – 9,6 часа.

Като принос към учебно – преподавателската работа на доц. Попова-Терзийска може да се посочи работата ѝ като научен ръководител на студенти и докторанти. Тя има 4 успешно защитили дипломанта и 1 докторант.

Може да се обобщи, че доц. д-р Радостина Попова - Терзийска има богат преподавателски опит, принос за повишаване качеството на обучение на студентите и висока степен на подготвеност за заемане на академичната длъжност „Професор“, което дават основание да се даде положителна оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

Общо описание на представените материали

Кандидатът доц. д-р Попова - Терзийска участва в конкурса с 29 публикации, от които:

- Монографии - 1 бр.;
- Учебници - 1 бр.;
- Глави от монографии - 2 бр.;
- Публикации - 25 бр., от които 14 бр. в реферирани издания и 11 бр. в нереперирани;
- Проекти - 8 бр.

От представените за рецензиране 29 публикации, 9 (31 %) са самостоятелни, а останалите са в съавторство. Осемнадесет (62 %) от публикациите са на чужд език. На тази база може да се направи извода, че в структурата на видовете публикации една трета са самостоятелни и около две трети от общият брой публикации са на чужд език.

От представения от кандидата списък с включените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. Администрация и управление е видно, че според Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.26) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1), резултатите на кандидата доц. д-р Попова-Терзийска са общо 1231,16 т. (при национален минимум 550 т.), от които за: Група А – 50 (50), Група Б – няма, Група В – 100 (100), Група Г – 311.16 (200), Група Д – 535 (100), Група Е – 235 (100).

Кандидатът доц. д-р Радостина Попова-Терзийска има висок общ резултат, който е повече от два пъти над изискуемия национален минимум.

Група от показатели	Съдържание	Професор	Точки доц. д-р Попова-Терзийска
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	311.16
Д	Сума от показателите от 11 до 13	100	535
Е	Сума от показателите от 14 до края	100	235
Общо		550	1231,16

4.1 Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

В списъка с представените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.7. Администрация и управление, доц. Попова-Терзийска представя осем проекта. На един от проектите д-р Попова е ръководител. Разпределението на проектите по вид и участие е както следва:

- Ръководство на национален научен или образователен проект - 1 брой;
- Участие в международен научен или образователен проект – 4 броя;
- Участие в национален научен или образователен проект – 3 броя.

4.2 Характеристика на публикуваните научни резултати

Представените от доц. Радостина Попова - Терзийска разработки показват ясно научните интереси на кандидата за академичната длъжност „професор“ и те са насочени

основно към иновациите в горската индустрия, управленския процес и иновациите в мебелните предприятия, икономическата ефективност, дигитализацията и иновациите в горската индустрия, веригите на доставки в горския сектор.

Доц. Попова - Терзийска показва добро познаване на теоретичните достижения в изследваните области и е с голям научен потенциал за интерпретации, свързани с направленията, в които са научните ѝ интереси.

4.3 Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Справката за цитиране на публикациите на доц. д-р Радостина Попова-Терзийска в публикации на периодични издания и в сборници от конференции, както и справката за цитиране в книги дават основание да се направи заключението, че научните интереси на доц. Попова са обект на интерес от страна на водещи специалисти.

Общият брой на цитиранията е 45, разпределени както следва:

- 26 цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове;
- 10 цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране;
- 9 цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране.

Представените от кандидата брой точки за цитируемост – 535 надвишават над пет пъти минималните изисквания (100 точки за група от показатели Д), които са определени в Правилника за прилагане на ЗРАСРБ за академична длъжност “професор” в област 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление.

4.4 Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Приемам справката за приносите в научната продукция на доц. д-р Радостина Попова-Терзийска. В нея тя последователно и ясно е представила основните теоретико-методологически, методически и научно-приложни приноси, които се съдържат в представените за участие в конкурса научни разработки.

Теоретико - методологичните и методически научни резултати, които са свързани с изследвания, анализи и оценки на състоянието и развитието на мебелната и горска промишленост, производството на биоенергия и биогорива, локализационния избор на мебелните предприятия имат характер на доразвитие, обогатяване и систематизиране на теоретични знания. Някои от тях могат да бъдат обобщени както следва:

- ✓ Развити са концептуални модели за управление на иновационните процеси в предприятия от горския сектор и мебелната промишленост, с акцент върху специфичните условия на външната среда в България.
- ✓ Доразвити са теоретичните основи на иновационната активност, като се обосновава необходимостта от целенасочено измерване и наблюдение на иновациите в предприятията, включително чрез изграждане на системи за мониторинг на потребностите.
- ✓ Обогадени са научните възгледи относно влиянието на глобалните вериги за добавена стойност върху конкурентоспособността на мебелните предприятия.

- ✓ Разработени и апробирани са методики и инструменти за измерване и оптимизация на управленските процеси в предприятия от мебелната и горска промишленост.
- ✓ Въз основа на приложени количествени и качествени методи на анализ са очертани предизвикателствата и възможностите за развитие на горската индустрия в условията на кризи.
- ✓ Предложена е иновативна рамка за информационно моделиране на производството на биоенергия и биогорива, включително в контекста на кръговата икономика.

Научно-приложните приноси на доц. Попова - Терзийска могат да се очертаят на базата на оригинални практико-приложно решения, които се съдържат в научната продукция на кандидата и практическото им приложение. Те могат да бъдат синтезирани в следния ред:

- ✓ Въз основа на прилагането на количествени методи на изследване се анализира и оценява иновативността на секторите Производство на мебели, Производство на дървен материал и изделия от дървен материал, Производство на хартия и картон.
- ✓ Предложени са добри практики за управлението на иновации в горската индустрия в България и са представени модели, които се прилагат в големи по размер предприятия.
- ✓ Проучени, оценени и анализирани са дигитални маркетингови инструменти във водещи предприятия за производство на дървен материал и изделия от дървен материал, производство на мебели и матраци.
- ✓ Предложена е структурирана методика за анализ на локализационния избор на мебелните предприятия и организационно-управленските проблеми, свързани с нея, като се предлагат конкретни практико-приложни насоки за повишаване на икономическата им ефективност.

Горепосочените постижения не изчерпват всички научни приноси, които могат да се открият в научните трудове на д-р Попова – Терзийска, но дават основание да се твърди, че научните приноси и практико-приложните резултати доказват високата научна стойност, актуалност и значимост на продукцията на доц. д-р Радостина Попова – Терзийска .

5. Оценка на личния принос на кандидата

Личния принос на д-р Попова - Терзийска във всички, представени за конкурса публикации е съществен и безспорен. В съвместните разработки се вижда активното участие и съществената роля на кандидата.

6. Критични бележки

Нямам бележки към учебно-преподавателската и научно-изследователската дейност на доц д-р Радостина Попова - Терзийска. Бих препоръчала на д-р Попова-Терзийска да продължи да развива и оползотворява големия си научен и преподавателски потенциал със същата изследователска отговорност и устрем,

обогатявайки научната си продукция и изследвайки значими за науката и практиката теми.

7. Лични впечатления

Познавам доц. Попова - Терзийска, нейната публикационна дейност и научните ѝ интереси. Впечатленията ми от нея са, че е организирана и последователна в работата си, подхожда отговорно и компетентно към нея и има изградени трайни научни търсения. Чрез изследователската си дейност, д-р Попова-Терзийска достига до значими за науката и практиката резултати. Считаю, че тя е утвърден сред колегията учен, изследовател и експерт.

8. Заключение

Във връзка с посоченото по-горе, предлагам доц. д-р Радостина Попова-Терзийска да бъде избрана за „професор“ по дисциплината „Основи на управлението“ в Професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност „Организация и управление на производството“.

Изготвил становището:

/проф. д-р Зорница Стоянова/

Становището е предадено на: 23.07.2025